

existeix legalment des del 13 de desembre del 1984, després d'haver hagut de batallar durament perquè fos jurídicament reconeguda com a tal. N'és membre el senador Cesáreo Rodríguez Aguilera, qui ha fet l'esborrany del projecte de llei sobre l'eutanàsia.

L'associació basa els seus plantejaments en dos objectius primordials: primer, la defensa del dret que té tot individu a disposar al seu lliure albir del seu cos i de la seva vida; i, segon, la defensa del dret que posseeixen els malalts terminals a una mort dolça, sense sofriment, si és que així ho desitgen.

El testament vital

L'anomenat *testament vital* és un dels drets que atorga al ciutadà l'esborrany del projecte de llei sobre l'eutanàsia, del senador Rodríguez Aguilera, i un dels objectius pràctics de l'ADMD. El document citat no és una invenció pròpia, sinó que es tracta d'una realitat a altres països del món, especialment als EUA, on té validesa legal en més de trenta estats.

El *testament vital* reivindica la necessitat d'una mort digna, com pot comprovar-se en la transcripció del seu primer paràgraf: «Si en cap moment patís una enfermetat o deterioració física greu, raonadament considerada incurable i de la qual es pogués esperar que m'infringiria greus sofriments o que m'incapacitaria per a una existència racional, sol·licito que se'm practiqui l'eutanàsia, dins dels límits que permet la legalitat vigent, en el moment o circumstàncies que jo indiqui o, si fos evident que no seria capaç de fer-ho així, a la discreció de la persona que jo prèviament hagi designat a tal efecte o, en la seva absència, a la del metge encarregat del meu cas».

El testament citat requereix que la persona que el subscriu estigui en plena possessió de les seves capacitats mentals, i la presència d'uns testimonis, que no podran ser familiars ni persones que tinguin algun tipus de dret sobre els béns del testamentari. El desig de l'ADMD és que aquest document sigui vinculant per a terceres persones, i queda expressada, aquesta voluntat, de la següent manera: «Si l'atzar de la meua hospitalització em situa sota la potestat de persones que després d'haver estat notificades de l'existència d'aquest document persisteixen a anteposar les seves creences a la meua voluntat i m'obliguen a suportar un tractament que expressament re-

butjo, prego al meu representant *ad hoc* o, en la seva absència, al portador de la present, que posi els fets en co-neixement del Ministeri Fiscal acollint-

se a l'article 124 de la Constitució com a possiblement constitutius de delictes de coacció previst en l'article 196 del Codi Penal». □

EUTANÀSIA SEMILEGAL ALS PAÏSOS BAIXOS

Morir a Amsterdam

Diferents països occidentals contempen les possibilitats de regular legalment l'eutanàsia, a causa de les pressions que realitzen les diferents associacions que propugnen el dret a morir dignament. Els Països Baixos van endavant en aquest camí.

Goretti Palau i Sicart

Cap legislació de cap país no contempla, ara per ara, la possibilitat legal d'ajudar ningú a morir. Al contrari, proporcionar ajuda per provocar la mort de qualsevol persona és penat a totes les legislacions actuals. Malgrat les lleis, cada país fa de més i de menys, segons els casos particulars i les circumstàncies concretes de cada cas.

En aquest sentit, els Països Baixos són els capdavanters. Encara que l'eutanàsia activa és un delictes d'homicidi, per una sentència del Tribunal de Rotterdam del desembre de 1981, es van establir una sèrie de condicions que eximeixen de persecució legal als metges que practiquen l'eutanàsia activa. Els jutges holandesos, malgrat que no hi ha cap llei aprovada sobre la seva despenalització, no imposen penes sota tres condicions: que siguin malalts terminals i incurables,

que ho sol·licitin lliurement i que el metge consulti un col·lega.

Als Països Baixos es va presentar una llei de despenalització el 1986, però no va prosperar. En l'actualitat hi ha un projecte en estudi que podria representar, si s'arribés a aprovar, que els Països Baixos serien el primer país on l'eutanàsia fos contemplada per la legalitat. A Amsterdam hi ha un hospital infantil on el doctor Voute ha declarat que ha ajudat a morir joves amb edats des dels 12 fins als 20 anys. En aquest país s'aplica anualment l'eutanàsia a 6.000 persones, i segons altres fonts, aquesta xifra podria ser de 12.000. El debat es va iniciar el 1973, i un 80% de la població holandesa es-

Un 80% dels holandesos està a favor de l'eutanàsia.

tà a favor de l'eutanàsia. Klazien Sybrandy va ser la pionera de les associacions per una mort digna als Països Baixos, i en l'actualitat n'hi ha diverses, entre elles el Moviment per una Eutanàsia Lliure i Voluntària i l'Associació Holandesa per l'Eutanàsia Voluntària. Entre les dues reuneixen uns 40.000 membres.

Altres intents de legalització s'han fet al Regne Unit, on el 1970 es va discutir una llei al parlament britànic, però no va prosperar. Al Regne Unit hi ha també diverses associacions per proporcionar una mort digna. Al 1935 es va crear la primera d'aquestes associacions, «Exit», que actualment és la Voluntary Euthanasia Society (VES).

La Constitució de la República Federal Alemanya empara el respecte a la vida. Per això els tribunals no poden acceptar que s'ajudi a una persona a morir. Però el metge alemany Julius Hackhetal va ser absolt, l'agost de

cial i no se li'n va subministrar. En aquest país s'ha presentat, també, un projecte de llei sobre l'eutanàsia, pendent de discussió.

Als Estats Units, el tema és també molt controvertit. Diverses sentències dels tribunals de diferents estats han permès l'aplicació, en alguns casos, de l'eutanàsia passiva, o bé desconnectant les màquines, o bé retirant l'alimentació artificial. Unes 10.000 persones sol·liciten anualment als EUA que se'ls practiqui l'eutanàsia. Els tribunals són els que decideixen sobre cada cas par-

ticular. Als EUA hi ha també associacions per una mort digna, com l'Euthanasia Society of America, que des de 1938 lluita per incloure el dret a morir en la Declaració dels Drets Humans.

Fa molt poc que s'ha obert el debat a una societat tan tradicional com la xinesa. El 1986 es va aplicar l'eutanàsia a una malalta incurable de càncer, però es va encausar tots els implicats en la mort. En una enquesta realitzada a la Xina, una gran part dels enquestats s'han manifestat a favor de l'eutanàsia. □

Les sales de l'Institut Valencià d'Oncologia veuen molt de dolor inútil.

1987, de practicar l'eutanàsia a una malalta de càncer terminal. A l'RFA existeix l'Associació Alemanya per al Dret a una Mort Humanitària.

A Dinamarca està penat ajudar a morir una altra persona, però moltes vegades no s'han presentat càrrecs, com en el cas recent d'una dona que es va negar a rebre alimentació artifi-

PERE ENGUIX, METGE DE LA VIDA I LA MORT

«Ajudaria a morir un malalt terminal»

El ginecòleg, sexòleg i director de la Clínica de Salut «Aquarium», Pere Enguix, és partidari d'aplicar l'eutanàsia a malalts irreversibles, sempre que siga aquesta la voluntat de l'implicat.

E. R.

—**V**ostè, com a metge i director d'una clínica de salut, ¿quin concepte té de l'eutanàsia?

—Bé, l'eutanàsia és una qüestió personal, un tema d'intimitat i, per tant, intransferible. És un dret que cal anar conquistant progressivament a la mà política, a les institucions d'àmplia cobertura. L'elecció de la mort hauria de ser respectada per qualsevol tipus

d'institució sanitària, executiva o judicial. Com el tema de l'avortament.

—*Etimològicament, eutanàsia significa bona mort, però ara implica mort ràpida, mort digna. ¿Què n'entén vostè?*

—Quan un malalt desnonat pot elegir la seua mort, la forma i el moment, i que no estiga sotmés a una instrumentalització mèdica degradant que no el du a cap situació de recuperació. Això entenc jo.

—*¿Quina és la seua opinió pel que*

13 d'abril, a les 9 del vespre

ELS PAÏSOS CATALANS AMB PALESTINA

RECITAL D'EN LLUÍS LLACH AL PALAU D'ESPORTS DE BARCELONA

Venda d'entrades: a les taquilles de Gran Via-Aribau, a les llibreries ONA, BALLESTER i EINA i a la seu de la Crida. **Preu:** 800 Ptes.

Acte organitzat per: CRIDA A LA SOLIDARITAT

Amb la col·laboració de: EL TEMPS